

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 3Csp/55/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119378658
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jarmila Bíliková
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2021:6119378658.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudkyňou Mgr. Jarmilou Bílikovou v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zast.: Bobák, Bollová a spol., s.r.o. advokátska kancelária, so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanej: K. J., R.. XX.XX.XXXX, D.: O. A. E., S.. Č. X, H.Í. o zaplatenie 382,26 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 227,26 eur s 5% úrokom z omeškania ročne od 03.06.2018 do zaplatenia a p o v o ľ u j e žalovanej zaplatenie v mesačných splátkach po 30 eur splatných vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca, počínajúc mesiacom po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého dlhu.

II. Súd žalobu vo zvyšku uplatneného nároku z a m i e t a .

III. Súd p r i z n á v a žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 18%, o ktorej výške súd rozhodne po právoplatnom rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 23.09.2019 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 382,26 eur s príslušenstvom titulom neuhradenia ceny za poskytnuté telekomunikačné služby v sume 83,26 eur, zmluvnej pokuty vo výške 155 eur a 144 eur za neuhradené splátky za kúpu mobilného zariadenia. Dňa 02.09.2020 bola vec postúpená tunajšiemu súdu ako súdu príslušnému na jej prejednanie podľa § 14 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.).

2. Žalobu v skutkových tvrdeniach žalobca odôvodnil tým, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá Zmluva č. A111760755, v zmysle ktorej žalobca vypožičal žalovanej SIM karty s telefónnym číslom uvedeným v zmluve. Pri uzavretí dodatku k zmluve žalovanej odpredal telekomunikačné zariadenie za kúpnu cenu uvedenú v dodatku s dohodnutou zmluvnou pokutou. Dohodnutá zmluvná pokuta nie je vyššia ako výška zľavy, ktorá bola pri predaji telekomunikačného zariadenia žalovanej poskytnutá. Žalobca taktiež zohľadnil aj čas kedy si žalovaná prestala plniť zmluvné povinnosti. Tým, že žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu za poskytnuté telekomunikačné služby vo výške 83,26 eur, porušila zmluvné povinnosti a v zmysle Dodatku k zmluve je povinná zaplatiť aj zmluvnú pokutu vo výške 155 eur. Zmluvná pokuta bola dohodnutá v dodatku k zmluve v súlade s čl. 2.5 vo výške 155 eur, ktorá sa znížila na základe pravidiel jej výpočtu v závislosti od toho, koľko mesiacov uplynulo od uzatvorenia dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti, pričom žalovaná nedodržala viazanosť 24 mesiacov. Žalobca uzavrel so žalovanou splátkovú zmluvu č. 3503927117, v ktorej sa zaviazala uhradiť zvyšnú časť kúpnej zmluvy za telekomunikačné zariadenie a to v 24. mesačných splátkach vo výške 6 eur. Žalovaná

neuhradila 24 splátok t.j. 144 eur. Žalobca pokusom o pokonávku vyzval žalovanú na úhradu sumy 382,26 eur v dodatočnej lehote. Zároveň si žalobca uplatnil úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t.j. od 03.06.2018. Na preukázanie skutkových tvrdení žalobca predložil listinné dôkazy a to: zmluva o poskytovaní verejných služieb č. A 111760755 zo dňa 28.11.2017 a jej Dodatok, dohoda o splátkach zo dňa 28.11.2017, výzva na úhradu zo dňa 20.08.2019, pokus o pokonávku zo dňa 23.04.2018, faktúry.

3. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila tak, že uznala dlh/uplatnený nárok v celom rozsahu - 382,26 eur s príslušenstvom voči žalobcovi. Žiadala o možnosť uhrádzať svoj dlh v mesačných splátkach vo výške 40 eur, pretože sa nachádza v zlej finančnej situácii, od 27.11.2018 je ubytovaná v azylovom dome, prišla o vlastné bývanie, u zamestnávateľa dosahuje minimálnu mzdu, platí za ubytovanie vo výške 32 eur a náklady na zabezpečenie svojich potrieb. Na preukázanie svojich skutkových tvrdení predložila súdu listinné dôkazy a to: výplatné listiny od 12/2020 do 04/2021, potvrdenie Azylového domu Emauzy Skalica o prechodnom ubytovaní a poplatku za ubytovanie.

4. Súd rozhodol vo veci s použitím ust. § 297 písm. b/ C.s.p. a nenariadil pojednávanie, pretože žalovaná nepoprela skutkové tvrdenia a preto skutkové tvrdenia žalobcu obsiahnuté v žalobe neboli sporné. Zároveň predmetom konania je plnenie z bežnej spotrebiteľskej zmluvy, vrátane posúdenia či dojednanie strán o zmluvnej pokute je alebo nie je v súlade so zákonom, pričom nejde o posúdenie ojedinelé, ale hromadne sa opakujúce za obdobných zmluvných podmienok a hodnota sporu neprevyšuje 1.000,- eur. Na základe uvedeného má súd za to, že podmienky na rozhodnutie bez nariadenia pojednávania boli splnené a zároveň uvedeným postupom nedochádza ani k odňatiu procesných práv stranám ani k porušeniu práva na spravodlivý proces.

5. Podľa § 219 ods. 3 C.s.p. bolo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu bolo oznámené dňa 04.08.2021, teda v lehote najmenej 5 dní pred vyhlásením rozsudku.

6. Žalovaná nepoprela skutkové tvrdenia žalobcom v žalobe. Vo veci sa jedná o spotrebiteľský spor, keď súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí dôkaz (§ 295 C.s.p.) a nie je nevyhnutné ústne pred súdom prejednať argumenty strán sporu. Súd posúdil náležitosti uzavretej zmluvy o poskytovaní verejných služieb vrátane dodatku a dohody o splátkach ako zmluvy spotrebiteľskej, ktoré sú opakovane predmetom súdnych sporov.

7. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, žalovanou a zistil tento skutkový stav veci:

8. Medzi žalobcom a žalovanou bola dňa 28.11.2017 uzavretá Zmluva o poskytovaní verejných služieb, predmetom ktorej bolo poskytovanie účastníckeho programu Go Europe 30 eur na telefónnom čísle 0908210108 (ďalej len „zmluva“). Žalovaná potvrdila prevzatie SIM karty 1 ks.

9. Podľa Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 28.11.2017 (ďalej len „Dodatok“) žalobca žalovanej predal mobilný telefón zn. Huawei P10 Lite black za kúpnu cenu 170 eur, s tým že účastník si je vedomý, že bežná maloobchodná cena MT bez zľavy je 325 eur. Zároveň prehlásila, že si je vedomá, že žalobca jej mobilný telefón predáva za kúpnu cenu len z dôvodu, že sa zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení dodatku po dobu 24 mesiacov odo dňa uzatvorenia dodatku (čl. 2 bod 2.3). V bode 2.2 dodatku sa zmluvné strany dohodli, že žalovaná je povinná počas doby viazanosti stanovenej v bode 2.3 dodatku mať na SIM karte aktivované a užívať služby. Žalovaná sa zaviazala, že v prípade, ak nebude mať na SIM karte aktivovaný niektorý z účastníckych programov počas doby viazanosti, ako je táto uvedená v dodatku, bude mať aktivovaný na SIM karte účastnícky program, u ktorého je výška mesačného poplatku stanovená prinajmenšom 31 eur. V bode 2.5 Dodatku sa zmluvné strany dohodli, že účastník je povinný podniku uhradiť nižšie uvedenú zmluvnú pokutu v prípade porušenia nižšie v tomto bode uvedených povinností nasledovne:

- a) ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 1 bode 1.2 dodatku poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za služby alebo povinnosť uhradiť riadne a včas iný svoj peňažný záväzok voči podniku alebo povinnosť uhradiť včas a riadne podniku inú platbu, ktorú je povinný platiť podniku alebo
- b) ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 dodatku poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom podľa zmluvy v znení tohto dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez

prerušeniu služby prostredníctvom SIM karty alebo účastník poruší svoju povinnosť nedoručiť podniku výpoveď, odstúpenie od zmluvy alebo iný úkon, ktorého účelom je ukončenie platnosti zmluvy a/alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti

je účastník povinný uhradiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 150 eur, pričom výška zmluvnej pokuty sa bude postupne znižovať v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia dodatku do okamihu porušeniu zmluvnej povinnosti. Výška zmluvnej pokuty sa vypočíta tak, že sa rozdiel medzi počtom mesiacov, na ktorý bola podľa ustanovení tohto dodatku stanovená doba viazanosti a počtom celých mesiacov, ktorý uplynul od uzavretia tohto dodatku do okamihu porušeniu zmluvnej povinnosti, s ktorým je spojený vznik práva na túto zmluvnú pokutu, vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty, ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete, a v menovateli číslo rovnajúce sa počtu celých mesiacov, na ktorý bola podľa ustanovení tohto dodatku stanovená doba viazanosti. Výsledná suma zmluvnej pokuty získaná podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich dvoch vetách sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nadol.

10. Podľa bodu 2.3 Dodatku k zmluve č. 2 účastník sa zaväzuje, že po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia dodatku a) zotrvá v zmluvnom vzťahu s podnikom podľa zmluvy v znení tohto dodatku ako účastník služieb poskytovaných mu podnikom prostredníctvom SIM karty, po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto služby využívať, a to v súlade s jeho záväzkami a zároveň nedoručí podniku výpoveď, odstúpenie od zmluvy alebo iný úkon, ktorého účelom je ukončenie zmluvy a/alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti; za porušenie tejto povinnosti sa nepovažuje odstúpenie od zmluvy z dôvodov stanovených zákonom č.351/2011 Z. z. v platnom znení alebo z dôvodov stanovených pre odstúpenie od zmluvy iným platným právnym predpisom, b) nepožiada o vypojenie z prevádzky, alebo o dočasnú deaktiváciu SIM karty, c) sa nedopustí takého konania, alebo neďá svojim konaním žiaden taký podnet a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by podniku vzniklo právo odstúpiť od zmluvy alebo právo vypovedať zmluvu z dôvodov nesplnenia alebo porušenia povinnosti zo strany účastníka, ku ktorým sa zaviazal v tomto dodatku a/alebo v zmluve, alebo ba základe ktorého by bol podnik oprávnený mu v dobe viazanosti dočasne obmedziť alebo prerušiť poskytovanie služieb, d) bude mať na SIM karte aktivovaný niektorý z účastníckych programov, e) bude včas a riadne uhrádzať cenu za služby a iné svoje peňažné záväzky voči podniku a súčasne bude riadne a včas uhrádzať podniku iné platby, ktoré je povinný platiť podniku, a to aj v prípade, ak sa nejedná o peňažné záväzky voči podniku, avšak účastník je povinný ich uhradiť podniku alebo prostredníctvom podniku tretej osobe.

11. Žalobca a žalovaná uzatvorili dňa 28.11.2017 Dohodu o splátkach, predmetom ktorej bola dohoda o splátkach kúpnej ceny za zariadenie Huawei P10 Lite black. Kúpna cena bola na základe Dodatku vo výške 170 eur tak, že žalovaná sa zaviazala uhradiť prvú časť kúpnej ceny vo výške 26 eur bez zbytočného odkladu po uzatvorení tejto dohody a zvyšok kúpnej ceny 144 eur uhradiť v 24 splátkach po 6 eur.

12. Faktúrou č. 5431316241 splatnou dňa 22.12.2017 fakturoval žalobca žalovanej za telekomunikačné služby na telefónnom čísle 0908 210 108 za fakturačné obdobie 28.11.2017 - 03.01.2018 sumu 51,26 eur.

13. Faktúrou č. 5435673639 splatnou dňa 22.01.2018 fakturoval žalobca žalovanej za telekomunikačné služby na telefónnom čísle 0908 210 108 za fakturačné obdobie 04.01.2018 - 03.02.2018 sumu 33 eur.

14. Z listu žalobcu zo dňa 23.04.2018, označeného ako pokus o pokonávku, mal súd preukázané, že žalobca vyzýval žalovanú na zaplatenie pohľadávky za poskytnuté elektronické služby a zmluvnú pokutu. Požadoval po žalovanej zaplatiť sumu 392,26 eur ako nezaplatené splátky 30 eur, zvyšok kúpnej ceny 114 eur, cenu za poskytnuté elektronické komunikačné služby v sume 83,26 eur, zmluvnú pokutu vo výške 155 eur a náklady mimosúdneho vymáhania vo výške 10 eur do 02.06.2018.

15. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou,

ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme..

16. Podľa § 43 ods. 1 a 12 zákona o elektronických komunikáciách podnik má právo a) na úhradu za poskytnutú verejnú službu, b) na náhradu škody spôsobenej na verejnej sieti a na verejnom telekomunikačnom zariadení, ods. 12 účastník je povinný a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb, b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

17. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

18. Podľa § 489 OZ záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

19. Podľa § 588 OZ, z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

20. Podľa § 52 ods. 1 až 4 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom, ods. 2 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné, ods. 3 dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, ods. 4 spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 544 ods. 1,2 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

22. Podľa § 517 ods.1 a 2 OZ, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení, ods. 2 ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.(v danom prípade 0,00% ročne).

24. Súd pri rozhodovaní súd vychádzal z nesporných tvrdení žalobcu, že medzi účastníkmi vznikol záväzkový vzťah titulom uzavretej zmluvy vrátane dodatku k nej, na základe ktorých žalobca žalovanej poskytoval verejné telekomunikačné služby podľa zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách. V zmysle tejto zmluvy bolo povinnosťou žalovanej uhrádzať žalobcovi cenu poskytnutých služieb. Žalobca cenu poskytnutých služieb žalovanej riadne fakturoval vyššie uvedenými faktúrami celkom vo výške 84,26 eur, ktoré žalovaná neuhradila. Žalovaná tým, že neuhradila cenu za služby poskytnuté žalobcom riadne v dátume splatnosti, porušila svoj záväzok vyplývajúci z vyššie uvedenej zmluvy vrátane dodatku a preto súd žalobe v tejto časti vyhovel. Nezaplatená cena služieb predstavovala podľa faktúr sumu 84,26 eur, ale súd priznal žalobcovi nárok na zaplatenie sumy 83,26 eur, keď v tomto spore bol súd viazaný žalobným návrhom podľa § 216 ods. 1 C.s.p.

25. Strany sporu uzavreli kúpnu zmluvu a nebolo sporné, že žalobca ako predávajúci odovzdal žalovanej predmet kúpy - zariadenie a žalovaná nezaplatila dohodnutú kúpnu cenu. Súd žalobcovi priznal nárok na zaplatenie sumy vo výške 144 eur v zmysle dohody o splátkach z dôvodu, že žalovaná nedodržala čl. 1 bod. 1.1 dohody a nezaplatila žalobcovi sumu 144 eur t.j. 24 splátok vo výške 6 eur, ktorú bola povinná uhradiť ako kúpnu cenu za predané mobilné zariadenie.

26. Súd priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 03.06.2018, teda dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na plnenie, ku ktorému žalobca žalovanú vyzval v písomnom pokuse o pokonávku.

27. Žalovaná vo svojom vyjadrení doručeným súdu dňa 21.05.2021 písomným prejavom uznala nárok žalobcu uplatnený v sporovom konaní čo do dôvodu a v celej výške.

28. Podľa § 282 C.s.p., ak žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie.

29. Uznanie nároku žalobcu uplatneného žalobou je úkonom, ktorý ovplyvňuje obsah rozhodnutia súdu vo veci samej, kedy súd musí súd meritórne rozhodnúť. Vzhľadom na dominujúci dispozičný princíp v sporovom súdnom konaní je vydanie takéhoto rozsudku viazané na návrh procesnej strany. Ak žalovaný svojím úkonom, ktorý možno obsahovo posúdiť ako uznanie žalobou uplatneného procesného nároku tento nárok nerozporuje, môže žalobca navrhnúť vydanie rozsudku na základe uznania nároku. Bez návrhu je vydanie tohto rozsudku vylúčené (Civilný sporový poriadok - veľké komentáre - Števek.Ficová.Baricová.Mesiarkilnová.Bajánková.Tomašovič a kol.).

30. Žalobcovi (zástupcovi žalobcu) súd doručil písomný prejav žalovanej dňa 08.07.2021. Žalobca žiadnym spôsobom nereagoval a súdu nepodal návrh na vydanie rozsudku pre uznanie uplatneného nároku žalobou. Súd preto bez tohto dispozičného úkonu žalobcu nerozhodol spor rozsudkom pre uznanie.

31. Napriek tomu, že žalovaná nerozporovala nárok žalobcu ani v časti zmluvnej pokuty vo výške 155 eur súd skúmal, či žalobca neodvodzuje svoj nárok na základe zmluvných podmienok, ktoré by spôsobili značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej, nakoľko súd posúdil zmluvu o poskytovaní verejných služieb ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné.

32. Žalobca uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 155 eur v zmysle bodu 2.5 dodatku k zmluve. V citovanom ustanovení dodatku bola dohodnutá zmluvná pokuta v sume 155 pre prípad omeškania s platením za dohodnuté služby, ako aj pre prípad „porušenia povinnosti Účastníka zotrvať v zmluvnom vzťahu“. Nárok na zmluvnú pokutu žalobca dôvodil tým, že žalovaná nezaplatila včas cenu služieb a nedodržala viazanosť po dobu 24 mesiacov.

33. Z obsahu zmluvy uzavretých medzi stranami a jej dodatku vyplýva, že ich text bol vopred pripravený dodávateľom pre neurčitý počet budúcich spotrebiteľov, zmluva bola pripravená vopred v podobe predbežne formulovanej tzv. typovej resp. štandardnej zmluvy, pričom do zmluvy a jej dodatkov sa dopisovali iba údaje individualizujúce spotrebiteľa, ním vybraný mobilný telefón, účastnícky program a služby. Žalovaná ako spotrebiteľ mala možnosť oboznámiť sa s dojednanými zmluvnými ustanoveniami pred podpisom zmluvy, ale nesporne nemohla ovplyvniť ich obsah, ak sa rozhodla uzavrieť zmluvu za podmienok v nej uvedených. Zmluva mohla prijať len ako celok. Nemožno mať za to, že žalovaná mala možnosť vylúčiť niektoré ustanovenia zmluvy či dodatku. Dôkazné bremeno preukázať, že dojednanie o zmluvnej pokute bolo individuálne dohodnuté, pritom v zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka bolo na žalobcovi ako dodávateľovi. Žalobca v konaní individuálne dojednanie o zmluvnej pokute netvrdil ani nepreukázal. Zmluvné dojednania obsiahnuté v uvedenej zmluve a dodatku preto s poukazom na

ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka ako i článku 3 bod 2 smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, nemožno považovať za individuálne dojednané. V daných spotrebiteľskej zmluve predmetná zmluvná podmienka o zmluvnej pokute bola navrhnutá vopred dodávateľom a i keď spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť sa s ňou pred podpisom zmluvy, nemohol a nebol schopný ovplyvniť podstatu tejto podmienky resp. dojednaní za iných podmienok, príp. aby nebola dojednaná vôbec. S poukazom na vyššie uvedené súd uzavrel, že predmetná zmluvná podmienka v podobe dojednaní o zmluvnej pokute rozhodne nebola individuálne dojednaná, preto podlieha súdnej kontrole s poukazom na § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

34. Žalobca v žalobe tvrdil, že pri určení výšky zmluvnej pokuty zohľadnil výšku zľavy poskytnutej žalovanej pri predaji mobilného telefónu. Z toho vyplýva, že pri úprave svojho nároku na zmluvnú pokutu nadväzuje na iné ustanovenia nachádzajúce sa v bode 2.5 dodatku, z ktorých ale vyplýva, že mobilné zariadenie resp. poskytnutá zľava z mesačného programu je žalovanej poskytované za zľavnenú cenu len z jediného dôvodu a to, že na seba žalovaná prevzala záväzok viazanosti. Zo žaloby, ale ani z písomných dôkazov predložených žalobcom nevyplýva, že by žalovaná porušila záväzok viazanosti, ako podmienku poskytnutia zľavy. Žalovaná od zmluvy neodstúpila, nepožiadala o ukončenie zmluvy, jej zmenu a ani nemala záujem preniesť si číslo k inej spoločnosti. Ak teda zmluvná pokuta žalobcu bola dojednaná aj pre iný prípad ako pre prípad nedodržania doby viazanosti bolo potrebné posúdiť primeranosť výšky zmluvnej pokuty k závažnosti porušovanej povinnosti, vzhľadom k tomu, že pri inom porušení zmluvy nedochádza k tak závažným dôsledkom ako je to pri nedodržaní doby viazanosti a ukončení zmluvy. Ak dôjde k zániku zmluvy, zaniká doba viazanosti a žalobca tak nemá iný prostriedok na kompenzáciu poskytnutej zľavy než zmluvnú pokutu. Porušenie povinnosti účastníka platiť za poskytnuté služby samo osebe tento hospodársky model žalobcu nenarušuje, resp. nenarušuje ho do tej miery, aby to znamenalo potrebu kompenzovať celú zľavu z ceny el. komunikačného zariadenia zmluvnou pokutou. Zmluvnú pokutu navyše nemožno spájať s kúpnu cenou tovaru - telefónu, nakoľko v zmluve nie je o tom nič uvádzané. Zmluvná pokuta a údajná cena telefónu sú dve samostatné, vzájomne nenadväzujúce skutočnosti, medzi ktorými nie je žiaden súvis. Zmluvná pokuta má sankčnú funkciu a jej výška má predstavovať do úvahy prichádzajúcu škodu v prípade, že zmluvná strana poruší zmluvné povinnosti. škoda žalobcovi vznikla v sume 84.26 eur za neuhradené služby. Žiadna iná škoda žalobcovi nevznikla, ani ju len netvrdil a nepreukazoval.

35. Z ustanovení o zmluvnej pokute je zrejmé, že povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu vzniká už v tom momente, kedy účastník nezaplatí riadne a včas, bez ohľadu na následky, ktoré to bude mať na zmluvu a dodatok k nej ako celok (teda či dôjde k ukončeniu právneho vzťahu zo zmluvy alebo nie). V tomto konkrétnom prípade uplatnil žalobca nárok na zmluvnú pokutu vo výške 155 eur už porušením povinnosti uhradiť sumu 51,26 eur fakturovanú faktúrou splatnou 22.12.2017. Zmluvná pokuta obsiahnutá v čl. 2 ods. 2.5 písm. a) dodatku konkrétne postihuje porušenie „povinnosti včas a riadne uhradiť cenu za služby“ alebo „povinnosť uhradiť čas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči žalobcovi“ alebo „povinnosť uhradiť včas a riadne inú platbu, ktorú je povinný platiť žalobcovi. Pri takejto formulácii potom plynie, že žalobcovi vzniká nárok na zmluvnú pokutu pri akomkoľvek porušení peňažného záväzku, a to bez ohľadu na hodnotu a význam zabezpečovacej povinnosti. V tomto smere sa už súdna prax ustálila na názore, že odstupňovanie zmluvnej pokuty podľa rozsahu a intenzity porušenia povinností je v rámci spotrebiteľských vzťahov dôležité, pretože tu treba rozlišovať situácie, kedy a za akých podmienok, v akom rozsahu dôjde k neplneniu povinností spotrebiteľa. V predmetnom ustanovení sa nezohľadňuje ani dĺžka omeškania ani výška dlhu, či dôsledky, aké porušenie má pre žalobcu. Omeškaním s platením peňažných záväzkov totiž nedochádza k automatickému zániku zmluvy. Žalobca je v takom prípade naďalej oprávnený požadovať od žalovanej splnenie jej záväzkov, predovšetkým využívanie služieb a platenie za ich poskytovanie až do konca doby viazanosti, prípadne aj dlhšie, kým nedôjde k ukončeniu zmluvy iným spôsobom. Nárok na zmluvnú pokutu by takto vznikol aj v prípade krátkodobého omeškania s akoukoľvek minimálnou sumou, čo len sotva možno považovať za adekvátny spôsob zabezpečenia nároku dodávateľa voči spotrebiteľovi na zaplatenie dlžnej sumy, ktorý by zohľadňoval rozsah a intenzitu porušenia. Podľa dodatku k zmluve konkrétne platí, že pokiaľ spotrebiteľ nezaplatí čo aj len 1 euro z ceny služieb hneď na počiatku zmluvného vzťahu, dodávateľovi vznikne nárok na zmluvnú pokutu v plnej výške. Postupné znižovanie pokuty teda závisí len od dĺžky trvania zmluvného vzťahu a doby viazanosti. Ak spotrebiteľ poruší svoje peňažné záväzky na začiatku zmluvného vzťahu hoci aj len v nepatrnom rozsahu, bude ho stíhať zmluvná pokuta v plnej výške. Uvedené znižovanie žiadnym spôsobom nezohľadňuje zabezpečovaciu povinnosť. Znižovanie zmluvnej pokuty vôbec nie je závislé od rozsahu a intenzity porušenia povinností spotrebiteľa uvedených v čl. 2

dodatku. Mechanické vypočítavanie zmluvnej pokuty, ktoré závisí len od plynutia času ako objektívnej právnej skutočnosti bez zohľadnenia konkrétnych okolností prípadu bude vždy spojené s rizikom, že výška zmluvnej pokuty bude neprimeraná zabezpečovanej povinnosti. Paušálne vypočítaná zmluvná pokuta potom predstavuje pre dodávateľa neprimerané zvýhodnenie vo vzťahu k spotrebiteľovi, čím, sa narúša rovnováha v spotrebiteľských vzťahoch vyžadovaná podľa § 53 ods. OZ. Neprijateľná zmluvná pokuta je neplatná. Neplatnosť má za následok, že nie je možné využiť ani moderačné právo súdu upravené v § 545a OZ, keďže § 53 ods. 5 má ako lex specialis v spotrebiteľských vzťahoch prednosť pred ustanovením § 545a OZ. Okrem toho by však moderácia neprijateľnej zmluvnej podmienky na prípustnú výšku odporovala aj zásade efektivity európskeho práva, pretože by bránila efektívnemu presadeniu cieľa sledovaného smernicou 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (pozri rozsudok Súdneho dvora EÚ z 22. januára 2015 v spojených veciach C-482/13, Unicaja Banco, a C-484, 485 a 487/13, Caxabank). Platí právny záver o tom, že zmluvné podmienky v podobe dojednaní o zmluvnej pokuty neboli individuálne dojednané pri porušení čl. 2 bodu 2.5 písm. b) dodatku - zotrvanie v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti.

36. Zo všetkých týchto dôvodov súd žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty 155 eur zamietol, vrátane akcesorického nároku na úroky z omeškania.

37. Súd poukazuje aj na skutočnosť, že rozhodnutie súdu, týkajúce sa neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmysle § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka vo vzťahu k článku 2 bodu 2.5 dodatku nie je pre žalobcu argumentáciou prekvapivou, nejde teda o rozhodnutie prekvapivé, ak aj s poukazom na rozhodnutia iných všeobecných súdov Slovenskej republiky bolo uvedené zmluvné dojednanie v čl. 2 bod 2.5 písm. a) dodatku určené za neprijateľné. V tejto súvislosti poukazuje súd napr. na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26CoCsp/52/2020 zo dňa 24.02.2021, ktorý potvrdil rozhodnutie prvoinštančného súdu o vyslovení neprijateľnosti zmluvnej pokuty uvedenej v bode 2.5 s odôvodnením, že dojednanie podmienky zmluvnej pokuty je neprimerané zabezpečovanej povinnosti a spôsobuje narušenie rovnováhy v spotrebiteľských vzťahoch.

38. Žalovaná žiadala o povolenie zaplatenia dlhu v mesačných splátkach. Podľa výplatných listín za obdobie od decembra 2020 do apríla 2021 mal súd preukázané, že dosahuje priemerný mesačný netto príjem v sume 387 eur. Za ubytovanie v azylovom dome mesačne platí poplatok 32 eur s tým, že sa snaží riešiť svoju sociálnu situáciu.

39. Podľa § 232 ods. 4 C.s.p., ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

40. Súd uložil žalovanej povinnosť plniť priznanú sumu v splátkach, keď žalovaná listinnými dôkazmi preukázala dosahovaný priemerný mesačný príjem, náklady v súvislosti s ubytovaním. Súd pri posúdení príjmu žalovanej, jej nákladoch a priznanej výške plnenia uložil žalovanej povinnosť zaplatiť dlh v mesačných splátkach s uvedením účinnosti, splatnosti splátok pod následkom straty výhody splátok. Vzhľadom na výšku dlhu má súd za to, že mesačná splátka dlhu 30 eur je primeraná a dlh aj s príslušenstvom bude žalobcovi zaplatený do jedného roka od právoplatnosti rozsudku.

41. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

42. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z citovaných ustanovení a v časti úspešnému žalobcovi v konaní priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 18% z celkových trov konania. K takémuto percentuálnemu úspechu súd dospel nasledovným výpočtom: žalobca žiadal zaplatiť sumu 382.26 eur, súd mu priznal sumu 227,26 eur, čo predstavuje úspech žalobcu 59 %. Úspech žalovanej bol 41 % a čistý úspech žalobcu je potom 18 % .

44. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne o výške náhrady trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).